

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibus Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

389. Quæ pœnæ statutæ animarum curatoribus non residentibus jure novo, seu post Tridentinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

propter factum, exigitur sententia factum illud simpliciter declarans existere Felin. *inc. Rudolphus. de rescript. n. 34.* Verum

6. Notandum tertio executionem aliam esse juris, quatenus juris sententia omnes juris effectus secum trahit; & alteram facti, quatenus juris effectus hominis ministerio ad extrinsecam executionem facti deducuntur. Gemin. *in cap. felicit. de penis. num. 8.* Decius *consil. 145. num. 5.* Porro quoad executionem circa juris effectum, qui hic consistit in sola & simplice privatione, nulla requiritur monitio, quod voluit Abb. *loc. cit. num. 19.* si autem quaratur de extrinseca illa executione, quæ versatur in facto, nimirum in spoliatione beneficii, & in conferendo illud alteri, non est dubium, requiri declarationem, ut dictum, & consequenter monitionem & citationem partis, quæ tamen monitio à Canonibus requisita tanquam præambula ad spoliationem propter non residentiam in Ecclesiis curatis non foret pars substantialis ipsius privationis, sed simpliciter solum requiritur, ut patefiat, neque hinc tollitur, quo minus non residens, seu nolens residere, sit jam privatus apud DEUM. Lott. *n. 66.* qui iudicat hanc esse mentem Abbatis.

7. Quartò opus non esse, ut talis monitio sit tria. Lott. *num. 68.* citans Abb. *in c. exstirp. num. 25.* Selv. *cit. q. 3. num. 5.* Hojed. *cit. c. 18. n. 24.* Neque requiri, ut expectetur per sex menses, Abb. *ibid. num. 23.* sed satis esse expectari aliquantulum, ut Innoc. quod ait Lott. esse de consilio: sed neque ad hoc opus ista monitione, ubi esset certum, seu constaret vel ex conjecturis talem abfuisse sine justa causa. Lott. *n. 67.* ex Abb. *l. cit. n. 21. & 22.*

8. Denique ubi factum absentia, seu voluntatis non residendi & liquidum, ita ut dici possit, pœna privationis ipso iure incurra, non posse eam remitti per Ordinarium, sed tantum per Papam. Lott. *num. 70.* ex Archid. Jo. And. & Franc. *in cit. c. felicit.*, multò que minus posse ab Ordinario evitari hunc effectum juris, statuendo nimirum eandem pœnam privationis ex aliqua Synodali constitutione contra Rectores absentes, nisi intra certum tempus ad residendum redierint; talis enim constitutionis virtus restringeretur ad id, ut non exigeretur alia ulterior monitio; atque ita respiceret solam executionem extrinsecam, non intrinsecam juris, adeoque nec in hoc casu esset censenda sententia super privatione, sed simplex declaratoria incurra privationis. Lott. *num. 71. & seq.* citans Federic. de Senis *consil. 109. n. 7.* & hunc secutum Felin. *in c. prohibeat. de Magist. num. 5.* Butrio *in c. quoniam. ut lite non contestata. num. 7.* Quin & si in hoc casu, dum nimirum pœna privationis incurritur ipso iure, diceret Ordinarius, se propter absentiam talem privare (cum in hoc casu ipse privare non posset, sed solum declarare privatum) nihil aliud ageret, quàm declararet privatum, cum secundam juris intellectum utriusq; tunc formulæ idem sit sensus, respiciens nimirum solam executionem extrinsecam. Lott. *num. 74.*

Quæstio 389. *Quæ pœna statuta animarum curatoribus ob non residentiam iure novo, sive post Trident.*

1. Respondeo primò: circa Episcopos hæc haberi in Trident. *sess. 6. c. 1.* si quis à Patriarchali, Metropolitanâ, seu Cathedrali Ecclesiâ sibi quocunque titulo, causa, nomine, seu iure commissâ, quacunque ille dignitate, gradu, & præminencia fulgeat, legitimo impedimento, seu iustis & rationabilibus causis cessanti-

bus, sex mensibus continuis extra suam diœcesin manendo absuerint, quarta partis fructuum unius anni fabricæ Ecclesiæ, vel pauperibus loci per Superiorem Ecclesiasticum applicandorum pœnam ipso iure incurrat. Quod super alios sex menses in huiusmodi absentia perseveraverit, aliam quartam fructuum similiter applicandam eo ipso amittat; crescente verò contumacia, severiori SS. Canonum censura subiciatur. *sess. verò 23. c. 1.* hæc habentur: si quis contra huius decreti dispositionem (quo statuitur, ut Patriarchæ, Primares, Metropolitanæ, & quicumq; alii Cathedral. Ecclesiis, quibuscunq; quocunq; nomine & titulo præfecti, etiam si Romanæ Ecclesiæ Cardinales sint, personaliter in sua Ecclesiâ, vel diœcesi resi deât, nec ultra tres menses eis indultos absint) absuerit: statuit SS. Synodus præter alias pœnas adversus non residentes sub Paulo III. impostas & innovatas, & peccati mortalis reatum, quem incurrit, cum pro rata temporis absentia fructus suos non facere, nec tuta conscientia, alia declaratione etiam non secuta sibi detinere posse, sed teneri, aut ipso cessante per Superiorem Ecclesiasticum, illos fabricæ Ecclesiæ, aut pauperibus loci erogare, prohibita quacunque conventionem, vel compositionem, quæ pro fructibus male perceptis appellatur, ex qua etiam prædicti fructus in totum, aut pro parte ei remitterentur, non obstantibus, quibuscunque privilegiis cuicumque Collegio, aut fabricæ concessis. &c.

2. Circa quæ signanter Notandum primò, quòd dum primo loco dicitur quartam partem fructuum unius anni subtrahendam *sess. verò 23. c. 1.* dicitur, quòd omnes fructus temporis absentia pro rata correspondentes sint restituendi integrè, & in totum, auctam esse pœnam per hunc secundum locum, ita ut absens per sex menses jam non tantum amittat quartam partem fructuum unius anni (intellige jam legitime acquiritorum per residentiam) sed insuper puniatur non perceptione fructuum alias percipiendorum pro rata huius semestris absentia. Vide Castrop. *tr. 13. de benef. d. 5. p. 3. n. 2.* Less. *de iure & iust. l. 2. c. 34. n. 137.*

3. Notandum secundò quòd obligatio restituendi fructus pro rata absentia non tantum intrat ipso iure, sed etiam absque omni sententia declaratoria, ut signanter dicitur in textu *cit. c. 1. sess. 23.* etsi enim ordinariè lex pœnalis, etiam sub pœna ipso iure incurrenda, non obliget delinquentem ad executionem sine sententia iudicis saltem declaratoria, excipitur tamen, nisi huiusmodi lex consistat in privatione, ita ut faciat aliquem inhabilem ad acquirendum v. g. ut fructus beneficii non faciat suos. Pirh. *de cler. non resid. num. 54.* citans Castrop. cujus contrarium videtur esse in erogatione dictæ quartæ partis fructuum, si ea, ut cenet Castrop. *loc. cit.* sumenda ex fructibus jam legitime perceptis & possessis; eò quòd ad eos percipiendos nulla lege inhabilis redditus fuerit, adeoque requiri sententiam declaratoriam. Porro an, & qualiter Episcopi, dum non resident, amittant alternativam mensium quoad conferenda beneficia, vide apud Lott. *circa initium cit. q. 27.* item apud C. de Luca *de benef. d. 93. n. 13. & 15. & seq. d. 18. n. 9.*

4. Respondeo secundò quoad curatos animarum inferiores, hæc habet Trident. *cit. sess. 23. c. 1.* eadem omnino (nimirum quæ paulò ante statuta quoad Episcopos) quoad culpam & amissionem fructuum de curatis inferioribus, & aliis quibuscunque, qui beneficium aliquod Ecclesiasticum curam animarum habens, obrinent, sacrosancta synodus declarat & decernit: postea que subiungit: quod si per edictum citari etiam non personaliter contumaces fuerint, liberum vult esse

Ordin-

Ordinariis per censuras Ecclesiasticas, & sequestrationem, & subtractionem fructuum, aliisque juris remedia, etiam usque ad privationem compellere; nec executionem hanc quolibet privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cujuscunque beneficii, passionis, statuto, etiam juramento quacunque auctoritate confirmato, consuetudine etiam immemorabili, qua potius corruptela censenda est, sine appellatione aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore Eugeniana constitutionis suspendi posse &c. ita Concilium: præter quæ super residentia Prælatorum, aliorumque curam animarum habentium emanavit constitutio Pii IV. ejusque motus proprius, in quibus præter pœnas constitutas à Trident. in virtute S. obedientiæ, nec non sub pœna privationis illorum, & amotionis ab Ecclesiarum regimine, atque amissionis facultatis testandi, & disponendi, aliisque pœnis suo & Romani Pontificis arbitrio imponendis renovat præceptum residendi. Vide de hoc Paxjard. l. cit. n. 20.

5. Circa illam autem Concilii dispositionem præter notatum paulo ante de obligatione restituendi intrante ipso jure absque sententia declaratoria. Notandum primò, præter peccatum mortale à Concilio tres statui pœnas absentibus ultra duos menses curatis sine justâ causâ & licentiâ obtentâ, nimirum amissionem fructuum, infractionem censurarum Ecclesiasticarum, & privationem beneficii, atque ita ut ipsum Concilium ait c. 1. sess. 6. quin & ut de c. 1. sess. 23. ait C. Luca ad Trid. d. 4. n. 15. & in genere Azor loc. cit. c. 6. q. 4. innovantur per dictum antiquorum Canonum dispositiones, & pœnæ jure communi constitutæ.

6. Notandum secundò, non tamen innovari per Concilium pœnam privationis ipso jure incurendam statutam c. exstirpanda, sed potius eam hodiè cessare, ita ut hodiè, etiam post monitionem absens parochus non sit ipso jure privatus beneficio parochialis; aliàs enim statim procedendum esset ad declarandum talem privatum, nec esset in arbitrio Episcopi, qua via, & quo remedio ex iis, nimirum dictis tribus uti vellet. Garc. loc. cit. n. 139. Paxjard. n. 64. citans Paris. de resign. l. 1. q. 10. n. 61. & Barb.

7. Notandum tertio, vi dicti decreti Conciliaris necessarium non esse, ut Episcopus in his pœnis infligendis servet ordinem, ita ut prius infligat censuras, dein persistentibus in contumacia amissionem fructuum, ac denique privationem; sed poterit absque aliis pœnis mox procedere ad privationem, cum Concilium relinquat id liberum Episcopis, declaratioque S. Congreg. ad cit. c. 1. sic habet: *compellere arbitrii est Episcopi, qua via, & quo remedio ex iis uti voluerit contra non residentes* Garc. loc. cit. n. 139. Paxjard. loc. cit. num. 65. citans Barb. c. 8. de off. Paroch. n. 73. Lott. n. 115.

8. Notandum quartò, quòd dum Concilium dicit: quòd si per edictum citati etiam non personaliter contumaces fuerint, posse Episcopum procedere contra eos per censuras, id intelligendum esse cum terminis habilibus, nimirum vel ubi citandus dolosè latitat, seu aliàs impedimentum præbet, quò minus citetur, in quo casu citatio per proclama; vel edictum illum reddit verè contumacem, ac si personaliter citatus esset: vel intelligendum de censuris minoribus, puta interdicto, suspensione &c. C. de Luca de benef. d. 60. n. 8. & 9. Excommunicationem verò cum sit pœna gravissima, atque in spiritualibus plusquam ordinaria, majusque sit aliquem excommunicari, quam tem-

poraliter plecti capite, omnino necessaria est personalis citatio juxta c. sacro, de sententia excomm. & Buratt. decis. 176. n. 1. Card. de Luca ibid. n. 7. qui etiam n. 10. subjicit, quòd observantia prædecessorum non residendi de facto, ubi etiam damnata tanquam corruptela, etsi non firmaret statutum, nec induceret excusationem ab onere residendi in futurum, præbeat tamen excusationem à contumacia, & incurfu pœnarum de præterito juxta deducta per Farinac. q. 95. nu. 1. & seq. quòd scilicet mala consuetudo non excuset ab aliis effectibus civilibus, sed bene à pœna. Similiter etsi sacra etiam Congregatio declaraverit; posse quoque ad ipsam pœnam privationis procedi, prævia sola ista citatione per edictum sine personali monitione seu citatione, ut testatur Fagn. in c. ex tua, de cler. non resid. n. 31. dictumque est per Rotam in una Caligurit. Canoniciis coram Cantuccio, adeoque per hoc Trid. decretum, id quòd aliàs jure communi dispositum, nimirum seclusâ dolosâ latratione & affectato impedimento ad inducendam veram contumaciam, ob quam ad hujusmodi pœnam ordinariam procedi valeat, opus esse citatione personali; nihilominus adhuc id intelligendum, ubi absentia esset culpata & injusta, & incertum ubi Clericus talis moratur, non autem ubi locus scitur, & non residentia non est omnino culpa, sed ex aliquo motivo saltem colorata, docet C. de Luca de benef. d. 77. n. 11. citans Fagn. in cit. c. ex tua, nu. 4. & Lott. n. 83. cum seq. ubi etiam dictus Cardinalis num. 12. ait: dictum decretum conciliare de sufficientia solius edicti procedere in solis parochialibus; in dignitatibus enim & Canonicis, aliisque beneficiis Cathedralium & Collegiarum dispositum est providisse circa pœnas aliter, citatque pro hoc Fagn. ubi ante n. 14. & 15. ubi etiam advertat, mendosam esse declarationem enunciata per Mantuicam decis. 67. n. 6.

9. Notandum quinto, quoad amissionem fructuum pro rata absentia illâ incurri, ut dictum, ipso jure, adeoque absque eo, quòd ab Episcopo infligatur, aut quasi executioni detur hæc pœna (quamvis Laym. l. 4. rr. 2. c. 6. n. 6. apud Parh. loc. cit. n. 74. dicat amissionem fructuum pro rata absentia absque omni sententia judicis faciendam, in eo rigore receptum non esse, si per absentiam culpabilem clerici notabile damnum Ecclesie illatum non sit; quia Vicarius interim constitutus erat) ubi tamen parochi negligunt dictos fructus restituere, Episcopus in executione facienda super istis fructibus, quos Parochi pro rata absentia non fecerunt suos, non tenetur observare intervalla, aliisque, quæ aliàs vi c. 1. sess. 6. observare debet, quoties in pœnam omittæ residentia vult subtrahere partem fructuum, quos suos fecerunt. sic habet declaratio S. Congreg. apud Garc. n. 32.

10. Notandum sexto, non posse hanc pœnam remitti ab Episcopo, cum non possit dispensare contra Canones, distique fructus ob non residentiam restituendi sunt integrè, & nullum locum habeat compositio juxta cit. c. 1. Trid. Garc. n. 30. citans Navar. Rodriq. &c.

11. Notandum septimo, quòd sicut dicti fructus ab Episcopis restituendi sunt fabricis Ecclesiarum, aut pauperibus diœcesis prout maluerint, ita restituendos à Parocho debere restitui fabricæ Ecclesie suæ parochialis, aut pauperibus ipsius parochiæ, etsi non reperiantur pauperes intra limites parochiæ, restituendi sunt præcisè fabricæ Ecclesie,

elefia, etiamſi pro tunc non indigeat, quia poteſt egere ſaltem quo ad ornamenta. *Garc. n. 31.* citans clarã deſuper S. Congregationis declarationem.

12. Notandum octavò: quòd etſi dicta pœna extendantur ad omnes habentes beneficium aliquod curam animarum habens, adeò que ad ipſos etiam Coadjutores, & Vicarios perpetuos, non tamen pertinent ad Abbates ad Priores habentes curam animarum ſuorum religioſorum, ſed ad ſolos habentes curam animarum ſecularium per ipſosmet adminiſtrandam; de tali enim cura loquitur Concilium, ut reſpondit etiam S. Congreg. regulares autem in adminiſtratione ſuorum regularium relinquit ſuis ſtatutis, & ſuperiorum regularium ordinationibus. *Leſſ. loc. cit. n. 161.* Addit *Engels de cler. non reſid. n. 5.* pœnas illas circa ammiſſionem fructuum in Abbatibus non reſidentibus propterea locum habere non poſſe, quia illi propter votum religioſa paupertatis proprios redditus non habent, ſed omnia monaſterio acquirunt, quòd ex Abbatis culpa damnificari non debet juxta *c. delictum, de reg. jur. in 6. & c. ſi Episcopum. 16. q. 6.* unde per alia media Eccleſiaſtica contra contumaces debere procedi.

13. Notandum nonò: quòd dum Concilium dicit, dictas pœnas contra Parochos non reſidentes privilegio, licentiã, ſtatuto, conſuetudine immemoriali, aut etiam appellacione, aut inhibitione ſuſpendi non poſſe, plures apud *Garc. loc. cit. n. 161.* tenere, generaliter id accipiendum eſſe contra abſentes ſive obediẽtes, ſive contumaces; neque tamen etiam Concilium ibi tollere appellacionem devolutivam, ſed ſolum ſuſpenſivam tenet *Garc. ibid. n. 162.* reſtans, ſic ſæpe cenſuiſſe S. Congregationem.

14. Notandum decimò, poſſe ſic Episcopum compellere quoque Rectores parochialium, etſi earum collatio pertineat ad inferiores collatores, ut habet S. Congregationis declaratio ſuper *cit. c. 1. ſeſſ. 23.*

15. Notandum denique circa ordinem procedendi ad privationem contra non reſidentem, quòd licet privatus ob non reſidentiam deſtituatur omni jure & poſſeſſione, nec per appellacionem ſuſpendatur exercitio juxta *c. relatum, & c. conquirente. de cler. non reſid.* & diſpoſitionem Trident. *cit. c. 1. ſeſſ. 25.* & conſtitutionem Pii V. *67. Lott. cit. q. 27. n. 75.* id tamen intelligi, ſi juris ordine ſervato proceſſum fuerit, alias enim ſententia erit nulla, poteſtque pro parte illius, contra quem eſt lata, inſtari pro manutentione in poſſeſſione. *Lott. n. 76.* citans *decis. 1346. Seraph. per totam.* Hinc jam pro contingencia variorum caſuum.

Quæſtio 390. An dum abſentia à principio fuit juſta, quia nimirum ex juſta cauſa, & cum licentiã Superioris conſeſſa ad certum tempus, quòd jam elapſum eſt (in quo caſu, quòd non revertitur infra tempus, reputari eum deſertorem beneficii, & cenſeri illum vagari, ait Lott. n. 77. citans Bellamer. & jus civile) requiratur monitio anrequam ſpolietur, & beneficium conferatur alteri?

1. **R**eſpondet primò *Gl. in c. quoniam frequenter* affirmative Reſpondet ſecundò *Jo. And. in*

idem c. nu. 52. ſub diſtinctione, nimirum opus non eſſe monitione, ſi in ipſa licentiã conſeſſa infera fuit monitio: ſi autem infera non fuit, opus eſſe monitione, aut citatione. *Lotterius num. 79.* ait quòd ipſe in praxi non recederet à dicta diſtinctione, etſi in puncto juris veriore cenſeat ſententiam illam antiquorum apud eundem *Jo. And. loc. cit.* quæ dicit, debere moneri, vel exſpectari per ſex meſes, ita ut elapſis iſtis meſibus ultra tempus licentiã abſque ulla monitione procedi poſſit ad privationem, eò quòd cum nullus canon exiſtet, qui hanc neceſſitatem monendi expreſſe imponat, ſubintret diſpoſitio juris civilis, à quò hoc determinatum eſt, ut effluxio ſex meſium à die elapſi temporis conſeſſi per ſe ſola ſufficiat, ut miles qui comœatum obtinuit tanquam deſertor, etiamſi poſtea revertatur, habeatur & loco moveatur ſuo: quamvis ſi reverſus probaverit juſtum impedimentum redintegretur. *l. deſertorem. ff. de re milit. quòd ipſum in noſtra materia diſpoſuerunt Canones, ut c. præſentium 7. q. 1. Lott. n. 80. & ſeq.*

Quæſtio 391. Quid ſi temerè reſceſſit, ſciaturque locus in quo moratur, neque ipſe latitat, vel impedit acceſſum ad ſuam perſonam?

Reſpondeo: debet legitime moneri, ut ad ſuam Eccleſiam revertatur intra tempus conveniens juxta locorum diſtantiã & temporis qualitatẽ, arbitrio Episcopii præſigendum: & ſi intra illud non redierit, vel cauſam juſtam, quò minus redierit, non oſtenderit (quin & reſidentiam continuãrit; non enim per ſimplicem reditum videtur ſatisfactum monitioni, aut contumacia purgata, etiamſi fuerit reſidentia continuata *Lott. l. 3. q. 27. num. 91.* dicens ſic docere omnes, ac præcipue *Jo. And. ad c. ex parte*) poterit poſtmodum Eccleſia privari, ut eſt caſus in *c. inter quatuor, & c. ult. de cler. non reſid. Lott. n. 83.* ita ut opus adhuc ſit tali monitione, etiamſi abſentia non ſit notoria, niſi ipſi ſuperiori præſentiam exigenti. *Lott. num. 85.* quantumcunque diuturna fuerit abſentia juxta *c. ex parte & Gl. 16. v. decem annorum. Lott. num. 86.* Non tamen requiritur monitio, uti nec privatio ſolennis, & judicialis, ſed ſufficit, quòd de facto moneatur, & de facto ſpolietur. *Lott. num. 84.* citans *Abb. in c. ex parte. & c. qualiter de Cler. non reſid. Felin. in c. 2. de reſcript. & c.* ita ut poſt relatam dictam monitionem perſonaliter executam, & lapſum temporis in ea conſtitutũ non ſit neceſſe aliud tempus exſpectare; ſed illico poſſit procedi ad privationem, mediante promotione alterius. *Lott. num. 82.* citans *Gl. ad c. quoniam frequenter. Mantie. decis. 67. n. 5. & c.* tenetque hoc ipſum, etiamſi aliter conſtet monitionem ad ejus noticiã deveniſſe. *Lott. n. 90.*

Quæſtio 392. Quid ſi ſciatur locus, ſed ipſe abſens impediãt, ne perſonaliter moneatur?

Reſpondeo: tunc probato, hujusmodi impedimento, debet citari per editum, eãque citatio operabitur eum effectum, quem citatio perſonalis juxta *c. quoniam frequenter. Lott. n. 92.* ita ut non ſit opus citationem illam iterare, aut exſpectare alium lapſum temporis *Lott. n. 93.* citans *Abb. in c. ex tue. n. 12.* Porò impedimentum illud probari poterit, vel per formalem relationem execu-

toris

Ordinariis per censuras Ecclesiasticas, & sequestrationem, & subtractionem fructuum, aliisque juris remedia, etiam usque ad privationem compellere; nec executionem hanc quolibet privilegio, licentia, familiaritate, exemptione, etiam ratione cujuscunque beneficii, passionis, statuto, etiam juramento quacunque auctoritate confirmato, consuetudine etiam immemorabili, qua potius corruptela censenda est, sine appellatione aut inhibitione, etiam in Romana Curia, vel vigore Eugeniana constitutionis suspendi posse &c. ita Concilium: præter quæ super residentia Prælatorum, aliorumque curam animarum habentium emanavit constitutio Pii IV. ejusque motus proprius, in quibus præter pœnas constitutas à Trident. in virtute S. obedientiæ, nec non sub pœna privationis illorum, & amotionis ab Ecclesiarum regimine, atque amissionis facultatis testandi, & disponendi, aliisque pœnis suo & Romani Pontificis arbitrio imponendis renovat præceptum residendi. Vide de hoc Paxjard. l. cit. n. 20.

5. Circa illam autem Concilii dispositionem præter notatum paulo ante de obligatione restituendi intrante ipso jure absque sententia declaratoria. Notandum primò, præter peccatum mortale à Concilio tres statui pœnas absentibus ultra duos menses curatis sine justâ causâ & licentiâ obtentâ, nimirum amissionem fructuum, infractionem censurarum Ecclesiasticarum, & privationem beneficii, atque ita ut ipsum Concilium ait c. 1. sess. 6. quin & ut de c. 1. sess. 23. ait C. Luca ad Trid. d. 4. n. 15. & in genere Azor loc. cit. c. 6. q. 4. innovantur per dictum antiquorum Canonum dispositiones, & pœnæ jure communi constitutæ.

6. Notandum secundò, non tamen innovari per Concilium pœnam privationis ipso jure incurendam statutam c. extirpandæ, sed potius eam hodiè cessare, ita ut hodiè, etiam post monitionem absens parochus non sit ipso jure privatus beneficio parochialis; aliàs enim statim procedendum esset ad declarandum talem privatum, nec esset in arbitrio Episcopi, qua via, & quo remedio ex iis, nimirum dictis tribus uti vellet. Garc. loc. cit. n. 139. Paxjard. n. 64. citans Paris. de resign. l. 1. q. 10. n. 61. & Barb.

7. Notandum tertio, vi dicti decreti Conciliaris necessarium non esse, ut Episcopus in his pœnis infligendis servet ordinem, ita ut priùs infligat censuras, dein persistentibus in contumacia amissionem fructuum, ac denique privationem; sed poterit absque aliis pœnis mox procedere ad privationem, cum Concilium relinquat id liberum Episcopis, declaratioque S. Congreg. ad cit. c. 1. sic habet: *compellere arbitrii est Episcopi, qua via, & quo remedio ex iis uti voluerit contra non residentes* Garc. loc. cit. n. 139. Paxjard. loc. cit. num. 65. citans Barb. c. 8. de off. Paroch. n. 73. Lott. n. 115.

8. Notandum quartò, quòd dum Concilium dicit: quòd si per edictum citati etiam non personaliter contumaces fuerint, posse Episcopum procedere contra eos per censuras, id intelligendum esse cum terminis habilibus, nimirum vel ubi citandus dolosè latitat, seu aliàs impedimentum præbet, quò minus citetur, in quo casu citatio per proclama; vel edictum illum reddit verè contumacem, ac si personaliter citatus esset: vel intelligendum de censuris minoribus, puta interdicto, suspensione &c. C. de Luca de benef. d. 60. n. 8. & 9. Excommunicationem verò cum sit pœna gravissima, atque in spiritualibus plusquam ordinaria, majùsque sit aliquem excommunicari, quam tem-

poraliter plecti capite, omnino necessaria est personalis citatio juxta c. sacro, de sententia excomm. & Buratt. de isf. 176. n. 1. Card. de Luca ibid. n. 7. qui etiam n. 10. subjicit, quòd observantia prædecessorum non residendi de facto, ubi etiam damnata tanquam corruptela, etsi non firmaret statutum, nec induceret excusationem ab onere residendi in futurum, præbeat tamen excusationem à contumacia, & incurfu pœnarum de præterito juxta deducta per Farinac. q. 95. nu. 1. & seq. quòd scilicet mala consuetudo non excuset ab aliis effectibus civilibus, sed bene à pœna. Similiter etsi sacra etiam Congregatio declaraverit; posse quoque ad ipsam pœnam privationis procedi, prævia sola ista citatione per edictum sine personali monitione seu citatione, ut testatur Fagn. in c. ex tua, de cler. non resid. n. 31. dictumque est per Rotam in una Caligurit. Canoniciis coram Cantuccio, adeoque per hoc Trid. decretum, id quòd aliàs jure communi dispositum, nimirum seclusò dolosà latratione & affectato impedimento ad inducendam veram contumaciam, ob quam ad hujusmodi pœnam ordinariam procedi valeat, opus esse citatione personali; nihilominus adhuc id intelligendum, ubi absentia esset culpata & injusta, & incertum ubi Clericus talis moratur, non autem ubi locus scitur, & non residentia non est omnino culpa, sed ex aliquo motivo saltem colorata, docet C. de Luca de benef. d. 77. n. 11. citans Fagn. in cit. c. ex tua, nu. 4. & Lott. n. 83. cum seq. ubi etiam dictus Cardinalis num. 12. ait: dictum decretum conciliare de sufficientia solius edicti procedere in solis parochialibus; in dignitatibus enim & Canonicatibus, aliisque beneficiis Cathedralium & Collegiarum dispositum est providisse circa pœnas aliter, citatque pro hoc Fagn. ubi ante n. 14. & 15. ubi etiam advertat, mendosam esse declarationem enunciata per Mantuicam decis. 67. n. 6.

9. Notandum quinto, quoad amissionem fructuum pro rata absentia illâ incurri, ut dictum, ipso jure, adeoque absque eo, quòd ab Episcopo infligatur, aut quasi executioni detur hæc pœna (quamvis Laym. l. 4. rr. 2. c. 6. n. 6. apud Parh. loc. cit. n. 74. dicat amissionem fructuum pro rata absentia absque omni sententia judicis faciendam, in eo rigore receptum non esse, si per absentiam culpabilem clerici notabile damnum Ecclesiæ illatum non sit; quia Vicarius interim constitutus erat) ubi tamen parochi negligunt dictos fructus restituere, Episcopus in executione facienda super istis fructibus, quos Parochi pro rata absentia non fecerunt suos, non tenetur observare intervalla, aliisque, quæ aliàs vi c. 1. sess. 6. observare debet, quoties in pœnam omittæ residentia vult subtrahere partem fructuum, quos suos fecerunt. sic habet declaratio S. Congreg. apud Garc. n. 32.

10. Notandum sexto, non posse hanc pœnam remitti ab Episcopo, cum non possit dispensare contra Canones, distique fructus ob non residentiam restituendi sunt integrè, & nullum locum habeat compositio juxta cit. c. 1. Trid. Garc. n. 30. citans Navar. Rodriq. &c.

11. Notandum septimo, quòd sicut dicti fructus ab Episcopis restituendi sunt fabricis Ecclesiarum, aut pauperibus diœcesis prout maluerint, ita restituendos à Parocho debere restitui fabricæ Ecclesiæ suæ parochialis, aut pauperibus ipsius parochiæ, etsi non reperiantur pauperes intra limites parochiæ, restituendi sunt præcisè fabricæ Ecclesiæ,